

BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ VE ARAŞTIRMALARI DERGİSİ BANU Journal of Health Science and Research

DOI: 10.46413/boneyusbad.1673342

Özgün Araştırma / Original Research

Riskli Bir Ebeveyn Davranışı: Paylaşan Ebeveynliğin (Sharenting) Ebeveyn-Çocuk Arasındaki İlişkiye Etkisi

A Risky Parental Behavior: The Impact of Sharenting on the Quality of the Parent-Child Relationship

Fatma YILMAZ KURT¹ Tanju OĞUL²

¹ Doç. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çanakkale

² Dr. Öğretim Üyesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çanakkale

Sorumlu yazar / Corresponding author

Fatma YILMAZ KURT

fatossylmkurt@hotmail.com

Geliş tarihi / Date of receipt: 10.04.2025

Kabul tarihi / Date of acceptance: 28.06.2025

Atıf / Citation: Yılmaz Kurt, F., Oğul, T. (2025). Riskli bir ebeveyn davranışı: Paylaşan ebeveynliğin (sharenting) ebeveyn-çocuk arasındaki ilişkiye etkisi. *BANU Sağlık Bilimleri ve Araştırmaları Dergisi*, 7(2), 476- 486. doi: 10.46413/boneyusbad.1673342

ÖZET

Amaç: Bu çalışma, riskli bir ebeveyn davranışı olan sharenting'in ebeveyn-çocuk arasındaki ilişkiye etkileyip etkilemediğini araştırmayı amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı bu çalışma, Aralık 2024 - Mart 2025 tarihleri arasında gerçekleştirildi. Araştırmanın evrenini Türkiye genelinde 4-12 yaş çocuğa sahip ebeveynler oluşturdu. Çalışma, 154 anne, 35 baba olmak üzere 189 ebeveynle tamamlandı. Veriler Sosyo-Demografik Özellikler Anket Formu, Paylaşan Ebeveynlik Ölçeği (PEÖ) ve Ebeveyn-Çocuk İlişkisi Ölçeği (EÇÖ) kullanılarak Google Formlar aracılığıyla çevrimiçi toplandı. Nitel veriler ki-kare testi, nicel veriler arasında ilişki ise pearson korelasyon analizi kullanılarak değerlendirildi.

Bulgular: Araştırmaya katılan ebeveynlerin %81.5'i anne, %18.5'i babaydı. Ebeveynlerin %96.3'ünün sosyal medyayı kullandığı, %56.6'sının çocuklarını sosyal medyada paylaştığı bulundu. Annelerin çocuklarını babalara göre daha fazla paylaştığı ($p < 0.01$), en yaygın kullanılan paylaşım platformunun ise Instagram ve Whatsapp olduğu görüldü ($p < 0.05$). PEÖ puan ortalaması orta düzeyde (34.54 ± 10.81), EÇÖ puan ortalaması olumlu ebeveyn-çocuk ilişkisi alt boyutu 42.58 ± 4.37 , olumsuz ebeveyn-çocuk ilişkisi alt boyutu 13.77 ± 2.94 olarak bulundu. PEÖ puan ortalamasıyla EÇÖ olumlu ebeveyn-çocuk ilişkisi alt boyutu arasında negatif yönde zayıf düzeyde; olumsuz ebeveyn-çocuk ilişkisi alt boyutu arasında ise pozitif yönde zayıf düzeyde ilişki olduğu saptandı.

Sonuç: Ebeveynlerin sharenting davranışının azımsanmayacak düzeyde olduğu, paylaşım arttıkça ebeveyn-çocuk arasındaki ilişkinin olumsuz etkilendiği görülmüştür. Hemşireler, ebeveynleri sharenting'in riski ve sonuçları konusunda bilgilendirmede önemli rol oynayabilir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Davranış, Ebeveyn-Çocuk İlişkisi, Risk, Paylaşan ebeveynlik

ABSTRACT

Aim: This study aimed to examine whether sharenting, considered a risky parental behavior, influences the parent-child relationship.

Material and Method: Conducted between December 2024 and March 2025, the descriptive and correlational research included 189 parents (154 mothers, 35 fathers) in Türkiye with children aged 4 to 12. Data were collected online via Google Forms using the Socio-Demographic Characteristics Questionnaire and the Sharing Parenting Scale (SPS). Categorical variables were analyzed using the chi-square test, while relationships between quantitative variables were evaluated using Pearson correlation analysis.

Results: Results showed that 81.5% of participants were mothers, and 96.3% of all parents actively used social media. Over half (56.6%) shared content about their children. Mothers were significantly more likely than fathers to post about their children ($p < 0.01$), primarily on Instagram and WhatsApp ($p < 0.05$). The average SPS score was moderate (34.54 ± 10.81). Parent-Child Relationship Scale (PCRS) scores indicated a high level of positive parent-child interaction (42.58 ± 4.37) and a moderate level of negative interaction (13.77 ± 2.94). A weak negative correlation was found between sharenting and positive interactions, while a weak positive correlation existed with negative interactions.

Conclusion: In conclusion, sharenting is a prevalent behavior, and increased sharing may negatively affect parent-child relationships. Nurses play a key role in raising awareness about its potential risks.

Keywords: Child, Behavior, Parent-Child Relationship, Risk, Sharenting

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-Non Commercial 4.0 International License.

GİRİŞ

İngilizce “paylaşma (share)” ve “ebeveynlik (parenting)” kavramlarının birleşiminden oluşturulan bir kavram olan paylaşan ebeveynlik (sharenting), ebeveynlerin çocuklarına ait bilgi ve görselleri sosyal medya platformlarında paylaşma eylemini ifade eder (Conti ve ark., 2024). Sharenting’in yaygınlığının araştırıldığı çalışma sonuçları değişkenlik göstermekle birlikte (Nominet, 2024; Ferrara ve ark., 2024a; Ferrara ve ark., 2024b; Conti ve ark., 2024; Kılıç ve ark., 2024), bu çalışma sonuçları sharenting’in günümüzde ciddi düzeylere ulaştığını, hatta ebeveynlerin bu durumu normalleştirerek rutin bir uygulama haline getirdiklerini göstermektedir. Dahası bu paylaşımların çoğu çocukların izni olmadan gerçekleşmektedir (Ferrara ve ark., 2024a; Conti ve ark., 2024; Kılıç ve ark., 2024). Avrupa’da yapılan bir araştırmaya göre, ebeveynlerin her yıl çocuklarıyla ilgili ortalama 300 fotoğraf ve hassas veriyi paylaştığı ve bu paylaşımların en çok yapıldığı ilk üç sosyal medya platformunun Facebook (%54), Instagram (%16) ve Twitter (%12) olduğu bildirilmektedir (Nominet, 2024). Bu sosyal medya platformları, ebeveynlerin hamilelikten başlayıp ergenlik çağının sonuna kadar geçen sürede çocuklarının her anının görselinin paylaşıldığı önemli bir alan haline gelmiştir (Amon, Kartvelishvili, Bertenthal, Hugenberg, ve Kapadia, 2022). Ebeveynlerin çoğu bu paylaşımlarında sadece aile üyelerini ve arkadaşlarını çocuğun büyüme ve gelişme sürecine dâhil etmek, sosyalleşmek, iletişimde kalmak, anı biriktirmek veya ebeveynliğin zorluklarıyla ilgili çevrimiçi bağlantılarından ebeveynlik tavsiyesi ve geri bildirim almayı amaçladıklarını belirtmektedirler (Duggan, Lenhart, Lampe, ve Ellison, 2015; Blum-Ross ve Livingstone, 2017; Çoban ve Doğan, 2022; Esfandiari ve Yao, 2022). Ancak “sharenting” uygulamasının ebeveynlerin sosyal medya ağlarını ticari amaçlarla kullanmalarından ve sosyal medyanın kendileri için bir ek gelir fırsatı yarattığından da bahsedilmektedir (Ranzini, Newlands, ve Lutz, 2020). Fakat bu davranışlar, çocukları çevrimiçi ve çevrimdışı çeşitli risklere maruz bırakabilmekte ve dijital çağda onların gizlilikleri ve güvenlikleri konusunda endişelere sebep olabilmektedir (Stephenson, Page, Wei, Kapadia, ve Roesner, 2024).

Sharenting, ebeveynlerin istemeden de olsa çocukların kişisel bilgilerini ve kimliklerini ifşa

ederek çevrimiçi suçlara maruz kalma risklerini artırmakta (Meliani, Hidayati, ve Sulaeman, 2023), kimliklerini kamuya açık hale getirerek mahremiyetlerini ihlal etmekte ve çocuk istismarına sebep olabilmektedir (Cataldo vd., 2022). Kamuoyunun dikkatini 2010 yılından itibaren çekmeye başlayan sharenting uygulamasına yönelik bir internet güvenlik şirketinin yaptığı araştırmada, iki yaşın altındaki çocukların %81’inin doğumdan önce ve doğduktan sonra adına açılmış sosyal medya hesabı ya da dijital ayak izi bulunduğu saptanmıştır (AVG Technologies, 2010). Araştırmalar, ebeveynlerin paylaşımlarının çocuklarda sıklıkla hayal kırıklığı ve rahatsızlık yaşattığını, ileriki yaşlarda ise çocukların arkadaş çevresinde alay konusu olma, akademik veya kariyer fırsatlarını olumsuz etkileyebileceğine dair olumsuz düşüncelere sahip olduklarını göstermektedir (Steinberg, 2016; Brosch, 2016; OECD, 2021). Michigan Üniversitesi tarafından yapılan bir araştırmada, ebeveynlerin yarısından fazlasının çevrimiçi olarak çocuklarla ilgili utanç verici içerikler paylaştığını ve %27’sinin potansiyel olarak uygunsuz olduğu düşünülen fotoğraflar paylaştığını ortaya koymaktadır (Steinberg, 2016). Yaşları 12-16 arasında değişen 1000 çocuk ile yapılan başka bir çalışmada da İngiliz ebeveynlerin %71,3’ünün çocuklarının dijital kimliklerine yeterince saygı göstermediğini ve %39,8’inin ebeveynlerinin çevrimiçi olarak yayınladığı fotoğraflar konusunda utanç duydukları belirtilmiştir (OECD, 2021). Bu nedenle, ebeveynlerin çocukları ile ilgili paylaşımlarında tartışılması gereken temel konu çocuğun rızasıdır.

Ergenlik öncesi çocuklarla yapılan görüşmelerde, birçok ebeveynin çocuklarının fotoğraflarını izinsiz paylaştığı ve çocuğun olumsuz öz algısını yansıtan içerikleri kaldırma isteklerini ihmal etme eğiliminde olduklarını ortaya koymaktadır (Siibak ve Traks, 2019). Bu durum çocukların ebeveynlerine olan güvenini zedeleyebilir, anlaşmazlıkları ortaya çıkarabilir ve ebeveyn-çocuk ilişkisine zarar verebilir (Williams-Ceci, Grose, Pinch, Kizilcec, ve Lewis, 2021). Güncel literatür incelendiğinde çalışmalarda ebeveynlerin sharenting’i algılama biçimleri, potansiyel risklerine yönelik farkındalıkları (Ferrara ve ark., 2024b), çocukların mahremiyetinin ihlali açısından bir çocuk istismarı biçimi olarak algılanma durumları (Kılıç ve ark., 2024), ebeveynlerin demografik özelliklerinin çocuklarla ilgili paylaşma ve

farkındalığına etkisi (Conti ve ark., 2024), annelerin sosyal medya kullanım özellikleri ile paylaşımları arasındaki ilişki (Orhan Kiliç, Kiliç, Konuksever, ve Ulukol, 2024a), paylaşımda önce çocuklardan izin alınma durumları (Sarkadi, Dahlberg, Fängström, ve Warner, 2020) gibi konulara odaklanıldığı görülmüştür. Bir çalışmada ise ebeveynlerin sosyal medya kullanımı, sharenting ve psikolojik iyilik hali arasındaki ilişki incelenmiş, depresif ve yaşam doyumu düşük ebeveynlerin sharenting davranışlarının daha yüksek olduğu belirlenmiştir (Orhan Kiliç ve ark., 2024a). Ancak riskli bir ebeveyn davranışı olarak kabul edilen sharenting'in ebeveyn-çocuk arasındaki ilişkinin kalitesine etkisi üzerine çalışmaların sınırlı olduğu görülmüştür. Bu nedenle bu çalışmada riskli bir ebeveyn davranışı olan sharenting'in ebeveyn-çocuk arasındaki ilişkinin kalitesine etkisinin incelenmesi amaçlanmaktadır.

Çocuğun sağlıklı bir kişiliğe sahip olmasında ebeveyn-çocuk ilişkisinin değeri çok önemlidir. Ebeveyn-çocuk arasındaki bu ilişkinin çeşitli faktörler tarafından etkilendiği, bu faktörlerden birinin de ebeveynlerin sosyal medyayı aşırı kullanımları ya da sosyal medya bağımlılığı olduğu belirtilmektedir (Akram ve Farzand, 2022). Bu noktada yapılabilecek en önemli şey ebeveynlerin sharenting ile ilgili neler yapmaları gerektiği konusunda bilinçlendirilmeleridir. Birey, aile ve toplumun sağlığını koruma ve geliştirmede önemli görev, yetki, sorumluluğa sahip hemşirelerin bu bağlamda vereceği eğitim ebeveynlerin farkındalıklarını artırıp, aile bağlarının güçlü ve pozitif kalmasındaki devamlılığı katkı sağlayacaktır.

Araştırma Soruları

1. Ebeveynler çocuklarını sosyal medya platformlarında paylaşmakta mıdır?
2. Katılımcılara ait sosyodemografik özellikler sharenting davranışını etkilemekte midir?
3. Paylaşan ebeveynlik, ebeveyn-çocuk ilişkisini etkilemekte midir?
4. Paylaşan ebeveynlik ile ebeveyn-çocuk ilişkisi arasında nasıl bir ilişki vardır?

GEREÇ VE YÖNTEM

Araştırmanın Türü (Tasarımı)

Bu araştırma kesitsel türde tanımlayıcı tipte tasarlanmıştır.

Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini, Türkiye genelinde 4-12 yaş arası çocuğa sahip ebeveynler oluşturdu. Örneklem büyüklüğünün hesaplanmasında Epi Info™ 7.2.5.0 bilgisayar yazılımı kullanıldı. Evreni bilinmeyen örneklem yöntemi ile yapılan hesaplamada %80 güven düzeyinde (CI), $\alpha=0.05$ kabul edilerek en az 164 ebeveynin araştırma kapsamına alınması gerektiği saptandı. Araştırma çalışmaya gönüllü ve araştırma sınırlılıkları içerisinde olan 189 ebeveyn ile tamamlandı (154 anne, 35 baba). Araştırmaya alınma ölçütleri olarak ebeveynlerde, 4-12 yaş arası çocuğu olma, bir Google hesabına sahip olma, herhangi bir sosyal medya hesabını kullanma, onam formunu doldurma, araştırmaya katılmaya gönüllü olma gibi kriterler arandı. Ebeveynlerin onam formuna onay vermemeleri, yaş aralığı dışında çocuğa sahip olmaları, anket formlarını eksik doldurmaları çalışmadan dışlama kriterleri olarak belirlendi.

Veri Toplama Araçları

Veriler Sosyo-Demografik Özellikler Anket Formu, Paylaşan Ebeveynlik Ölçeği (PES) ve Ebeveyn-Çocuk İlişkisi Ölçeği (EÇÖ) kullanılarak toplandı.

Sosyo-Demografik Özellikler Anket Formu:

Araştırmacılar tarafından literatür taraması sonucunda oluşturulan (Conti ve ark., 2024; Ferrara ve ark., 2024a; Alemdar ve Kahraman, 2023; Meliani ve ark., 2023; Sarkadi ve ark., 2020) formda; ebeveynlere ait sosyo-demografik özellikler (yaş, eğitim durumu, çalışma durumu, aile tipi, çocuk sayısı, gelir durumu vb.) ile ebeveynlerin sosyal medya kullanma ve çocuklarını sosyal medyada paylaşma durumlarına yönelik toplam 13 soru yer almaktadır. Formda aynı zamanda araştırmaya dahil edilen çocukların yaş ve cinsiyetlerini belirlemeye yönelik 2 soru da yer almaktadır.

Paylaşan Ebeveynlik Ölçeği (PEÖ):

Alemdar ve Kahraman (2023) tarafından geliştirilen ve ebeveynlerin sosyal medyada çocuklarıyla ilgili paylaşım davranışlarını değerlendiren 17 maddelik ölçeğin dört temel alt boyutu bulunmaktadır. Bu boyutlar paylaşım davranışı (6 madde), sosyal karşılaştırma davranışı (4 madde), olumlu geri bildirim etkisi (4 madde) ve olumsuz geri bildirim etkisi (3 madde)'dir (Alemdar ve Kahraman, 2023). PEÖ ölçeğinin paylaşım davranışı alt boyutu; ebeveynlerin sosyal medyada çocuğunu paylaşma davranışına bakış

açısı ve paylaşımlarının içeriği (fotoğraf, video yazı gibi) ile ilgilidir. Bu alt boyuttan 6-30 arası puan alınabilmektedir. Sosyal karşılaştırma davranışı alt boyutu; ebeveynlerin sosyal medyada kendilerini diğer ebeveynlerle kıyaslama ve rekabete girme davranışları ve onlarda yarattığı etkiyi ölçmeyi amaçlamaktadır. Bu alt boyuttan 4-20 arası puan alınabilmektedir. Olumlu geri bildirim etkisi alt boyutu; ebeveynlerin sosyal medyada çocuklarına yönelik paylaşımlarına gelen olumlu geri dönüşlerin onlarda yarattığı etkiyi yansıtmaktadır. Ölçeğin bu alt boyutundan 4-20 arası puan alınabilmektedir. Olumsuz geri bildirim etkisi alt boyutunda ise ebeveynlerin sosyal medyada çocukları ile ilgili paylaşımlarına gelen olumsuz geri bildirimlerin onlarda yarattığı etki ölçülmek istenmektedir. Ölçeğin bu alt boyutundan 3-15 arası puan alınabilmektedir.

Ölçeğin birinci alt boyutu olan paylaşım davranışı, 1., 2., 3., 4., 5. ve 6. maddelerden; ikinci alt boyutu olan sosyal karşılaştırma davranışı, 14., 15., 16. ve 17. maddelerden; üçüncü alt boyutu olan olumlu geri bildirim etkisi, 7., 8., 9. ve 10. maddelerden; dördüncü alt boyutu olan olumsuz geri bildirim etkisi ise 11., 12. ve 13. maddelerden oluşmaktadır.

Ölçek 5'li Likert tipi puanlama ile değerlendirilmektedir. Sosyal karşılaştırma davranışı ve olumsuz geri bildirim etkisi alt boyutlarının maddeleri ters kodlanmaktadır. Ölçekten alınan toplam puan ebeveynlerin paylaştan ebeveynlik eylemlerinin yüksek olduğunu göstermektedir. Ölçeğin Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı $\alpha = 0.73$ 'tür. Bu çalışmadan elde edilen iç tutarlılık katsayısı ise "0.88'dir.

Ebeveyn-Çocuk İlişkisi Ölçeği (EÇÖ): Ebeveyn ile çocuk arasındaki ilişkiyi değerlendiren ölçek Pianta (1992) tarafından geliştirilmiş, Türkçe uyarlama çalışması Aytaç, Çen ve Yüceol (2018) tarafından yapılmıştır. Beşli likert tipteki bu ölçek (5= aşırı; 1= hiç) 15 madde ve olumlu /olumsuz ebeveyn-çocuk ilişkisi olmak üzere iki alt ölçekten oluşmaktadır. Olumlu ebeveyn-çocuk ilişkisi alt ölçeği ilişkinin sıcaklık, ilgi ve duyarlılık düzeyini kapsamaktadır. Olumlu ebeveyn-çocuk ilişkisi alt ölçeğinden en düşük 10 en yüksek 50 puan alınmaktadır. Ölçek puanı arttıkça olumlu ebeveyn-çocuk ilişki düzeyi artmaktadır. Bu alt ölçeğin Cronbach alfa katsayısı 0.71 olarak belirlenmiştir (Pianta, 1992). Olumsuz ebeveyn-çocuk ilişkisi alt ölçeğinde ise ilişkide çatışma, cezalandırma ve olumsuz duygu

gibi özellikleri kapsamaktadır. Ölçeğin Olumsuz Ebeveyn Çocuk İlişkisi alt boyutundan en az 5 en fazla 25 puan alınmaktadır. Bu alt ölçeğin Cronbach alfa katsayısı 0.74 olarak belirlenmiştir (Pianta, 1992). Ölçek puanı arttıkça olumsuz ebeveyn-çocuk ilişki düzeyi artmaktadır. Bu çalışmadan elde edilen iç tutarlılık katsayısı ise olumlu ebeveyn-çocuk ilişkisi alt boyutu için 0.84; olumsuz ebeveyn-çocuk ilişkisi alt boyutu için ise "0.74'tür.

Verilerin Toplanması

Bu çalışmanın verileri, Google Formlar aracılığıyla çevrimiçi olarak toplanmıştır. Katılımcıların yanıtları anonimdir ve yanıtlara yalnızca araştırmacılar tarafından erişilebilmektedir. Veri toplama süreci tamamlandıktan sonra, veriler Microsoft Excel formatında dışa aktarılmış ve SPSS'e girilmesi yapılmıştır. Araştırmacılar, Türkiye'nin farklı bölgelerinde yaşayan ve 4-12 yaş aralığında çocuğu olan ebeveynlere, olasılıksız örnekleme yöntemlerinden biri olan kolayda örnekleme yoluyla WhatsApp platformu üzerinden araştırmaya katılım daveti göndermiş ve Google Forms üzerinden oluşturulan anket bağlantısını katılımcılarla paylaşmıştır. Anketin ilk bölümünde, katılımcılara araştırmanın amacı, süreci ve gizlilik ilkeleri hakkında bilgi veren bilgilendirilmiş onam formu yer almakta olup, gönüllü katılım sağlayanlardan onam alınmıştır. Her katılımcının anketi yalnızca bir kez doldurabilmesini sağlamak üzere gerekli teknik sınırlamalar uygulanmıştır. Anketin ortalama tamamlanma süresi 5 ila 7 dakika olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın Etik Yönü

Araştırma bir üniversitenin lisansüstü eğitim enstitüsünün etik kurulu tarafından onaylanmıştır (Tarih: 05.12.2024 tarih ve Karar No: 17/02). Bu çalışma, Dünya Tıp Birliği'nin Helsinki Bildirgesi'nin etik ilkelerine göre yürütüldü. Google Formlar kullanılarak oluşturulan anketin başına bir bilgilendirilmiş onam beyanı eklendi. Çalışma hakkında bilgi verildikten sonra katılımcılardan çalışmaya gönüllü olarak katıldıklarını belirtmeleri (seçeneği işaretlemeleri) istendi. Ebeveynler, araştırmaya katılımı reddedebilecekleri ve herhangi bir aşamada geri çekilebilecekleri konusunda bilgilendirildi. Katılımcıların bilgileri gizli tutuldu ve sadece araştırmacılar tarafından erişilebilir oldu. Araştırmadan elde edilen veriler dijital olarak saklanmaktadır. Ayrıca, ölçekleri

geliştiren yazarlardan e-posta yoluyla izin alındı.

Verilerin Değerlendirilmesi

Veriler, IBM SPSS İstatistik programı (sürüm 23.0, IBM Corp., Armonk, NY) kullanılarak analiz edildi. Verilerin normal dağılıma uygunluğuna Kolmogorov-Smirnov testi kullanılarak karar verildi. Çalışmada betimsel (ortalama, standart sapma, minimum, maksimum vb.) verilerin değerlendirilmesinin yanı sıra ki-kare testi kullanılarak nitel veriler değerlendirildi. Ayrıca normal dağılım özellikleri sergileyen nicel veriler arasında ilişkinin varlığına Pearson korelasyon analizi ile bakıldı. Anlamlılık hem nicel hem de nitel analizler için $p < 0.05$ düzeyinde kabul edildi.

BULGULAR

Araştırmaya toplam 189 ebeveyn katıldı. Araştırmaya katılan ebeveynlerin %81.5'inin (n= 154) anne olduğu, katılımcıların yaş

ortalamasının 37.87 ± 6.50 , öğrenim düzeyinin %62.4 (n= 118) üniversite ve üzeri, aile yapısının %87.8'inin (n= 166) çekirdek aile olduğu görüldü. Ebeveynlerin %55.6'sının (n= 105) çalıştığı ve %58.2'sinin (n= 110) gelirinin giderine eşit olduğu, %81.5'inin (n= 154) en fazla iki çocuğa sahip olduğu, çocukların %54'ünün (n= 102) kız ve genel yaş ortalamasının 7.63 ± 2.70 olduğu saptandı (Tablo 1). Ebeveynlerin %96.3'ünün (n= 182) sosyal medyayı aktif olarak kullandığı, en sık kullandıkları sosyal medya platformlarının %30.2 ile Instagram + WhatsApp olduğu görüldü. Ebeveynlerin %56.6'sı (n= 107) çocuğuna ait içerikleri (bilgi ve görseller gibi) sosyal medya platformlarında paylaştıkları ve bu paylaşımları %46.6 (n = 88) oranında haftada en az bir kez gerçekleştirdikleri, %49.7'sinin ise çocuğuna ait içerikleri paylaşmayla ilgili soruyu cevapsız bırakmayı tercih ettikleri bulundu. Ayrıca annelerin sosyal medyada çocuklarını babalara göre daha fazla paylaştığı bulundu ($p < 0.01$, Tablo 1).

Tablo 1. Katılımcıların Sosyodemografik Özellikleri ve Sharenting Davranışları (n= 189)

Ebeveyne Ait Bilgiler			
Yaş	Ort.	S.S.	
Anne	37.26	6.48	
Baba	40.57	6.46	
	n	%	Sharenting Davranışı
Anne	154	81.5	$X^2 = 8.718$ $p < 0.01$
Baba	35	18.5	
Eğitim Düzeyi			
İlkokul	7	3.7	$X^2 = 4.711$ $p^a = 0.18$
Ortaokul	15	7.9	
Lise	49	25.9	
Üniversite ve üzeri	118	62.4	
Çalışma Durumu			
Evet	105	55.6	$X^2 = 2.586$ $p = 0.10$
Hayır	84	44.4	
Aile Tipi			
Çekirdek	166	87.8	$X^2 = 4.129$ $p^a = 0.11$
Geniş	12	6.3	
Tek ebeveynli	11	5.8	
Ailenin Ekonomik Durumu			
İyi (gelir giderden fazla)	39	20.6	$X^2 = 0.248$ $p = 0.88$
Orta (gelir gidere eşit)	110	58.2	
Kötü (gelir giderden az)	40	21.2	
Sosyal Medya Kullanımı			
Evet	182	96.3	$X^2 = 2.854$ $p^a = 0.12$
Hayır	7	3.7	
En Sık Kullanılan Sosyal Medya Platformları			
Instagram + WhatsApp	57	30.2	$X^2 = 12.88$ $p < 0.01$
Instagram + WhatsApp + X (Twitter)	19	10.0	
Instagram + Facebook + WhatsApp	41	21.7	
Instagram + Facebook + WhatsApp + X	17	9.0	
Diğer sosval medva platformları	55	29.1	

Tablo 1. Devamı

Çocuğa Ait Bilgiler	Ort.	S.S.	Sharenting Davranışı
Çocuğun yaşı	7.63	2.70	
Cinsiyeti	n	%	
Kız	102	54	$X^2 = 0.654$ $p = 0.41$
Erkek	87	46	
Çocuk Sayısı			
1	66	34.9	
2	88	46.6	
3 ve üzeri	35	18.5	
Çocuğun Sosyal Medyada Paylaşımı			
Evet	107	56.6	
Hayır	82	43.4	
Çocuğun Sosyal Medyada Paylaşım Sıklığı			
Günde en az 1 defa	1	0.5	
İki-üç günde en az 1 defa	3	1.6	
Dört-beş günde en az 1 defa	3	1.6	
Haftada en az 1 defa	88	46.6	
Cevapsız	94	49.7	

X^2 : Ki-Kare Testi, *:Fisher's Exact Test, Ort. : Ortalama, S.S.: Standart Sapma

Ebeveynlerin eğitim düzeyi, çalışma durumu, çocuğun cinsiyeti, ailenin ekonomik durumu, aile tipi ile sharenting davranışı arasında anlamlı bir farklılık saptanmadı ($p > 0.05$). Sosyal medya kullanan ve çocuklarını sosyal medyada paylaştıklarını dile getiren ebeveynlerin sharenting davranışında bulundukları platformlar arasında anlamlı farklılık bulundu. Buna göre sharenting davranışının en yaygın gerçekleştirildiği sosyal medya platformunun

Instagram ve Whatsapp olduğu saptandı ($p < 0.01$, Tablo 1). Paylaşan Ebeveynlik Ölçeğinden (PEÖ) 17-85 arası puan alınabilmektedir. Bu çalışmada ölçek puan ortalamasının ise 34.54 ± 10.81 olduğu bulundu. Ölçekten alınan toplam puan ebeveynlerin paylaşan ebeveynlik eylemlerinin orta düzeyde olduğunu göstermektedir. Araştırmamızda, ölçeğin alt boyutlarına ilişkin ebeveyn puan ortalamaları; paylaşım davranışı için 13.59 ± 4.74 , sosyal karşılaştırma için $6.44 \pm$

Tablo 2. Paylaşan Ebeveynlik Ölçeği (PEÖ) Puan Ortalamaları (n=189)

	Min.	Max.	Ort. $\pm$ S.S	%
PEÖ Toplam Puanı	17	64	34.54 ± 10.81	53.9
Paylaşım davranışı	6	24	13.59 ± 4.74	56.6
Sosyal karşılaştırma davranışı	4	16	6.44 ± 2.97	40.2
Olumlu geri bildirim etkisi	4	20	9.28 ± 4.53	46.4
Olumsuz geri bildirim etkisi	3	15	5.22 ± 3.24	34.8

Ort. : Ortalama, S.S.: Standart Sapma

2.97 , olumlu geri bildirim etkisi için 9.28 ± 4.53 ve olumsuz geri bildirim etkisi için 5.22 ± 3.24 olarak saptandı (Tablo 2).

Tablo 3 incelendiğinde Ebeveyn-Çocuk İlişkisi Ölçeği (EÇÖ) iki alt boyuttan oluştuğu görülmektedir. Ölçek puanı arttıkça olumlu

ebeveyn-çocuk ilişkisi düzeyi artmaktadır. Araştırmamızda olumlu ebeveyn çocuk ilişkisi alt boyutu için ebeveyn puan ortalamasının yüksek (42.58 ± 4.37) olduğu bulundu. Olumsuz ebeveyn çocuk ilişkisi alt boyutu için ebeveyn puan ortalamasının ise 13.77 ± 2.94 olduğu görüldü (Tablo 3).

Tablo 3. Ebeveyn-Çocuk İlişkisi Ölçeği (EÇÖ) Puan Ortalamaları (n=189)

	Min.	Max.	Ort. $\pm$ S.S.	%
Ölçek Alt Boyutları				
Olumlu ebeveyn çocuk ilişkisi	26	50	42.58 ± 4.37	85.1
Olumsuz ebeveyn çocuk ilişkisi	5	22	13.77 ± 2.94	62.2

PEÖ alt boyut puanları ile EÇÖ alt boyut puanlarının ilişkisi incelendiğinde sadece PEÖ'nün sosyal karşılaştırma davranışı alt boyutunun EÇÖ'nün her iki alt boyutuyla da ilişkisinin olduğu görüldü ($p < 0.05$). Buna göre sosyal karşılaştırma davranışı ile olumlu ebeveyn çocuk ilişkisi arasında negatif yönde çok zayıf düzeyde ilişki olduğu ($r = -0.146$) ve bu ilişkinin istatistiksel olarak anlamlılık ifade ettiği saptandı

($p < 0.05$). Sosyal karşılaştırma davranışı ile olumsuz ebeveyn çocuk ilişkisi arasında ise pozitif yönde çok zayıf düzeyde ilişki olduğu ($r = 0.158$) ve bu ilişkinin istatistiksel olarak anlamlılık ifade ettiği bulundu ($p < 0.05$). Buna göre ebeveynlerin sosyal karşılaştırma davranışları arttıkça olumlu ebeveyn-çocuk ilişkisi azalırken olumsuz ebeveyn çocuk ilişkisinin arttığı saptandı (Tablo 4).

Tablo 4. Ölçek Puan Ortalamaları Arasındaki İlişki (n=189)

		Ebeveyn-Çocuk İlişkisi Ölçeği (EÇÖ)	
		Olumlu ebeveyn çocuk ilişkisi	Olumsuz ebeveyn çocuk ilişkisi
Paylaşan Ebeveynlik Ölçeği (PEÖ)	Paylaşım davranışı	$r = 0.034$ $p > 0.05$	$r = -0.054$ $p > 0.05$
	Sosyal karşılaştırma davranışı	$r = -0.146$ $p < 0.05$	$r = 0.158$ $p < 0.05$
	Olumlu geri bildirim etkisi	$r = 0.059$ $p > 0.05$	$r = -0.037$ $p > 0.05$
	Olumsuz geri bildirim etkisi	$r = 0.094$ $p > 0.05$	$r = 0.080$ $p > 0.05$

r: Pearson Ki Kare Testi

TARTIŞMA

İnternetin yaygın kullanımına bağlı olarak, ebeveynlerin sosyal medyada çocuklarıyla ilgili paylaşımlarında artış meydana gelmiştir. Bu bölümde, riskli bir ebeveyn davranışı olan "sharenting" in ebeveyn-çocuk ilişkisine etkisi, araştırma soruları dikkate alınarak ilgili literatür çerçevesinde tartışıldı.

Sharenting, ebeveynlerin çocuklarını çevrim içi ortamda paylaşmasıyla dijital ayak izlerinin oluşmasına yol açan bir davranıştır. Yaygın bir uygulama olan sharenting'in dünya genelinde oranları %20 ile %85 arasında değişmektedir (Kopecky, Sztokowski, Aznar-Díaz, ve Romero-Rodríguez, 2020). Araştırmamıza katılan ebeveynlerin, %96.3'ünün sosyal medyayı aktif olarak kullanarak %56.6 oranında sharenting davranışını sosyal medyada gerçekleştirmesi bu bağlamda literatürle uyumluluk göstermektedir. Ebeveynlerin sharenting uygulamalarının Orhan Kılıç, Kılıç, ve Ulukol (2024b)'un çalışmasında %94.6, Doğan Keskin, Kaytez, Damar, Elibol, ve Aral (2023)'in çalışmasında % 67.2, Livingstone, Blum-Ross, Zhang (2018)'in çalışmasında %75'in üzerinde olduğu bildirilmektedir. İtalya'da yapılan bir araştırmada da, ebeveynlerin önemli bir yüzdesinin (%68) çocuklarının fotoğraflarını sosyal platformlarda sıklıkla ve potansiyel riskleri göz önünde bulundurmadan

paylaştıkları bildirilmiştir (Gatto, Corsello, ve Ferrara, 2024). Başka bir çalışmada ise ebeveynlerin sharenting için en çok kullandıkları platformların başında Instagram, Facebook ve WhatsApp'ın geldiği belirtilmektedir (Choi ve Lewallen, 2018). Çalışmamızda da sharenting davranışının en yaygın gerçekleştirildiği sosyal medya platformlarının Instagram ve Whatsapp olduğu görülmüştür (Tablo 1). Dünyada ve ülkemiz genelindeki bu sonuçlar ebeveynlerin önemli bir kısmının sosyal medya platformlarında çocuklarıyla ilgili içerik paylaşımlarının giderek daha yaygın hale geldiğini göstermektedir. Bu durum özellikle çocuklar için temel hak olan gizlilik ve mahremiyetin ihlali gibi çeşitli riskleri de beraberinde getirmektedir. Araştırmamızda annelerin (%81.5) sharenting davranışını babalara kıyasla daha yaygın olarak gerçekleştirdiği belirlenmiştir (Tablo 1). Bu durumun katılımcı babaların sayıca azınlıkta kalmasıyla ilişkili olabileceği düşünülmektedir. Araştırmamızda eğitim seviyesi, çalışma durumu, gelir düzeyi, aile tipi ve çocuğunun cinsiyetinin sharenting davranışı üzerinde herhangi bir etkisinin olmadığı anlaşılmıştır (Tablo 1). Yapılan bir çalışmada araştırmamıza benzer şekilde annelerin %67.2'sinin çocuklarının fotoğraflarını sosyal medyada paylaştığı fakat araştırmamızdan farklı olarak eğitim düzeyinin sharenting davranışı üzerinde etkisinin olduğu, eğitim düzeyi düştükçe ebeveynler tarafından sosyal medyada çocukların

paylaşımının arttığı bildirilmiştir (Kılıç ve ark., 2024a). Yapılan bir başka çalışmada ise katılımcıların araştırmamıza benzer şekilde %82 oranında annelerden oluştuğu, %98'inin sosyal medya kullandığı ancak %75'inin çocuklarıyla ilgili içerikleri internette yayımlandığı saptanmıştır (Conti ve ark., 2024). Türkiye'de yapılan başka bir çalışmada ise annelerin %57.2'sinin çocuklarının deniz veya havuz fotoğraflarını paylaştığı, yaklaşık %50'sinin çocuklarının kimlik bilgilerini içeren fotoğrafları paylaştığı ortaya konmuştur (Akpınar, Paylan, Etlik, Erus, ve Karakoç, 2020). Çalışmamızda katılımcıların çoğunluğunun annelerden oluşması, büyük çoğunluğunun lise ve üzeri eğitim düzeyine sahip olması, çoğunluğunun çalışıyor ve orta/iyi gelir düzeyine sahip olması sharenting uygulamalarını etkileyebilecek sosyodemografik faktörler olabileceğini düşündürmektedir. Ebeveynlerin farklı kişilik yapıları, beklentileri, içerisinde bulundukları toplum yapısı, kültür ve konuya yönelik farkındalıkları sharenting uygulamalarını artırabilecek etmenler olarak düşünülmektedir. Nitekim yapılan bir araştırmada da sharenting uygulamalarının kapsamlı bir şekilde anlaşılabilmesi için kültürel faktörlere yönelik daha fazla araştırmanın yapılmasının büyük önem taşıdığına vurguda bulunmaktadır (Kılıç ve ark., 2024).

Araştırmamızda ebeveynlerin %44,4'ünün herhangi bir işte çalışmadığı, %21,2'sinin gelirinin giderinden düşük, %58,2'sinin ise gelirinin giderine eşit olduğu belirlenmiştir. Ebeveynlerin yaklaşık yarısının işsiz ve üçte birine yakınının düşük gelir düzeyine sahip olması, sosyal medya platformlarında daha fazla takipçi kazanma motivasyonu ebeveynleri daha sık etkinlik düzenlemeye, daha fazla fotoğraf ve video paylaşmaya yöneltilmiş olabilir. Bu durum, ebeveynlerin memnuniyet duygusunda artışa yol açarak; hediye, sponsorluk ya da maddi kazanç gibi çeşitli dışsal ödüller elde etme davranışını da teşvik edebilir. Çalışmamızda bu durum her ne kadar istatistiksel olarak anlamlılık ifade etmese de konuya yönelik daha fazla araştırma yapılmasına ihtiyaç olduğu düşünülmektedir. Nitekim İngiltere'de yapılan bir çalışma bu görüşü doğrular niteliktedir (Baxter ve Czarnecka, 2025).

Araştırmamızda ebeveynlerin çocuklarını sosyal platformlarda %53.9 oranında paylaştıkları; bunun üzerinde paylaşım davranışının %56.6, sosyal karşılaştırma davranışının %40.2, olumlu

geri bildirim alma etkisinin %46.4 ve olumsuz geri bildirim etkisinin %34.8 olduğu belirlenmiştir (Tablo 2). Yapılan bir çalışma sosyal medyada takipçi sayısı fazla, olumlu geri bildirim alma potansiyeli yüksek annelerin Instagram'da kendileri ve çocukları hakkında daha fazla fotoğraf paylaştığını ortaya koymuştur (Orhan Kiliç ve ark., 2024b). Bu bağlamda sadece olumlu geri bildirim alma etkisinin değil PEÖ'nün diğer alt boyutlarının da sharenting davranışı üzerine etkilerinin incelenmesine yönelik araştırmaların yapılmasının gerekli olduğu düşünülmektedir.

Araştırmamızda, Ebeveyn-Çocuk İlişkisi Ölçeği'nin (EÇÖ) iki alt boyutuna ilişkin elde edilen bulgular, ebeveyn-çocuk ilişkisinin genel olarak olumlu bir düzeyde seyrettiğini göstermektedir. Ölçek puanlarının artması, olumlu ebeveyn-çocuk ilişkisinin güçlendiğine işaret etmektedir. Nitekim olumlu ilişki alt boyutuna ait puan ortalaması yüksek (42.58 ± 4.37) bulunmuştur. Bu durum, ebeveynlerin çocuklarıyla kurdukları ilişkinin destekleyici, sevgi temelli ve güven veren bir yapıya sahip olduğunu düşündürmektedir. Buna karşın, olumsuz ebeveyn-çocuk ilişkisi alt boyutunda puan ortalamasının düşük (13.77 ± 2.94) olması, katılımcı ebeveynlerin genel olarak cezalandırıcı, uzak veya iletişimi zayıf bir ilişki biçiminden kaçındığını göstermektedir (Tablo 3). Bu bulgu, ebeveynlerin çocuklarıyla olan ilişkilerinde daha çok pozitif etkileşim biçimlerine yöneldiğini ve olumsuz ilişki kalıplarının daha sınırlı düzeyde yaşandığını ortaya koymaktadır. Söz konusu sonuçlar, ebeveynlerin çocuklarıyla kurduğu ilişkinin niteliğine dair önemli ipuçları sunmakta ve özellikle dijital çağın getirdiği yeni ebeveynlik biçimlerine rağmen, bağ kurma ihtiyacının güçlü şekilde sürdüğünü göstermektedir. Bununla birlikte, olumlu ilişkilerin sürekliliğini sağlamak ve olumsuz etkileşimleri azaltmak adına ebeveyn destek programları, dijital farkındalık eğitimleri ve aile içi iletişimi güçlendirmeye yönelik müdahalelerin önem kazandığı söylenebilir.

Sadece ebeveynlerin sosyal medyada kendilerini diğer ebeveynlerle kıyaslama ve rekabete girme davranışları olarak tanımlanan PEÖ sosyal karşılaştırma alt boyutu ile EÇÖ olumlu ve olumsuz ebeveyn çocuk ilişkisi alt boyutları arasında çok düşük düzeyde anlamlı ilişki olduğu görüldü (Tablo 4). Bu bağlamda özellikle ergenlik dönemindeki ergenin benzersiz gelişimsel değişimler geçirmesi, açık iletişim ve ortak sorun çözme gibi ebeveyn-ergen iletişim biçimlerinin

dikkate alınmasını gerektirir (Ioffe, Pittman, Kochanova, ve Pabis, 2020). Çalışmamızda olumsuz ebeveyn çocuk ilişkisi alt boyut puanının orta düzeyde olmasının ergenlik döneminde ebeveynler ile çocuklar arasında görülen iletişim problemleri ve çatışmaların etkisinin olabileceğini akla getirmektedir.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Çalışmamızın bazı sınırlılıkları vardır. İlk olarak ebeveynlerin büyük bölümünün annelerden oluşması sosyodemografik dağılımda katılımcılar açısından homojenliğin sağlanamamasına yol açmıştır. Katılımcı homojenliğinin sağlanabilmesi için benzer çalışmaların daha büyük örneklemlemlerle gerçekleştirilmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir. İkincisi, katılımcıların büyük çoğunluğunun orta ve yüksek gelir düzeyine sahip olması, bulgularımızın genellenebilirliğini sınırlandırmaktadır. Daha çeşitli sosyoekonomik gelir düzeyine sahip ebeveynlerin araştırmaya dâhil edilmesi, sharenting uygulamalarının daha geniş bir perspektifle incelenmesine katkı sağlayacaktır. Katılımcıların rastgele örnekleme kullanılarak seçilmiş olması çalışmanın diğer bir sınırlılığıdır. Bu nedenle, alınan yanıtlar hedef popülasyonun doğru bir yansımısını sağlamayabilir. Ayrıca bu çalışmadan elde edilen veriler katılımcıların öz bildirimlerine dayanmaktadır. Son olarak araştırma verilerinin çevrim içi toplanmış olması, internet erişimi olmayan potansiyel katılımcıların dışlanmasına yol açmaktadır.

Araştırmanın Güçlü Yönleri

Alemdar ve Kahraman (2023) tarafından annelerin sharenting eylemlerini inceleyen ölçek geliştirme çalışmasında, geliştirilen ölçeğin sadece annelerde değil babaları kapsayan bir örnekleme de uygulanabileceği tavsiye edilmektedir. Bu bağlamda araştırmamıza babaların da dâhil edilmesi önemli olarak görülmektedir. Ayrıca riskli bir ebeveyn davranışı olarak kabul edilen sharenting'in ebeveyn-çocuk arasındaki ilişkinin kalitesine etkisi üzerine yapılan çalışmaların sınırlı olması bu araştırmanın öne çıkan bir diğer yönü olarak nitelendirilebilir.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu araştırma, paylaşılan ebeveynlik (sharenting) davranışının ebeveyn-çocuk ilişkisinin üzerindeki etkilerini incelemek amacıyla yapılmıştır. Katılımcıların büyük çoğunluğu annelerden oluşmakta olup, neredeyse tamamı sosyal medya

kullanmaktadır. Ebeveynlerin yarısından fazlası çocuklarını sosyal medyada paylaşmakta; bu paylaşımlarda anneler, babalara kıyasla daha aktif, paylaşımda en yaygın kullanılan platformların ise Instagram ve WhatsApp olduğu görülmüştür.

Paylaşılan Ebeveynlik Ölçeği (PEÖ) puan ortalamaları orta düzeyde bulunmuştur. Ebeveyn-Çocuk Ölçeği (EÇÖ) sonuçları ise genel olarak olumlu bir ilişkiyi işaret etmektedir. Ancak, paylaşılan ebeveynlik düzeyi arttıkça ebeveyn-çocuk arasındaki olumlu ilişki puanlarının azaldığı, olumsuz ilişki puanlarının ise arttığı görülmüştür. Bu bulgular, sık ve aşırı sosyal medya paylaşımının ebeveyn-çocuk ilişkisini olumsuz yönde etkileyebileceğini ortaya koymaktadır. Bu noktada, dijital mahremiyetin korunması ve çocuğun bireysel haklarının gözetilmesi büyük önem taşımaktadır. Ebeveynlerin, özellikle hassas içerikleri paylaşırken daha bilinçli davranmaları gerekmektedir. Pediatri hemşireleri ve sağlık profesyonelleri, aileleri bu konuda bilgilendirmede kilit rol oynamaktadır. Ailelerin çocuklarının gelişim süreçlerine dair duydukları gururu paylaşma isteği anlaşılır olmakla birlikte, bu paylaşımların sınırlarının belirlenmesi hem çocukların güvenliği hem de psikososyal gelişimi açısından önemlidir. Gelecekte yapılacak çalışmalar, özellikle çocukların bu paylaşımlara dair algılarını ve duygusal tepkilerini değerlendiren nitel araştırmalarla zenginleştirilmelidir. Ayrıca farklı yaş gruplarında uzun vadeli etkileri inceleyen boylamsal araştırmalara da ihtiyaç vardır. Sosyoekonomik durum, kültürel farklılıklar ve dijital okuryazarlık gibi değişkenlerin etkisi de derinlemesine ele alınmalıdır. Özellikle babaların düşük temsil oranı göz önünde bulundurularak, baba odaklı çalışmalara ağırlık verilmesi ebeveynlik davranışlarının daha bütüncül bir şekilde anlaşılmasına katkı sağlayacaktır. Bu sayede, paylaşılan ebeveynlik davranışının dijital çağda ebeveynlik rollerini nasıl şekillendirdiği daha iyi kavranabilir; daha güvenli, bilinçli ve çocuk odaklı dijital bir ebeveynlik anlayışı geliştirilebilir.

Araştırmanın Etik Yönü / Ethics Committee Approval

Araştırma için Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Etik Kurul onayı alınmıştır (Tarih: 05.12.2024 ve Karar No: 17/02)

Yazar Katkısı / Author Contributions

Fikir/Kavram: F.Y.K.; Tasarım: T.O.; Denetleme/Danışmanlık: F.Y.K.; Analiz ve/veya Yorum: T.O.; Kaynak Taraması: F.Y.K., T.O.; Makalenin Yazımı: F.Y.K., T.O.; Eleştirel İnceleme: F.Y.K., T.O.

Hakem Değerlendirmesi / Peer-review

Dış bağımsız

Çıkar Çatışması / Conflict of Interest

Yazarlar araştırmanın yürütülmesinde herhangi bir çıkar çatışması olmadığını beyan etmişlerdir.

Finansal Destek / Financial Disclosure

Yazarlar araştırmanın yürütülmesi sürecinde bir finansal destek almadıklarını beyan etmiştir.

KAYNAKLAR

- Akpınar, B. S., Paylan, N., Etlik, Ş., Erus, B., Karakoç, H. (2020). "Sharenting" konusunda ebeveynlerin farkındalık düzeyleri. *Genel Sağlık Bilimleri Dergisi*, 2(2), 8-18.
- Akram, M., Farzand, K. (2022). Distracted parenting: Excessive parental utilization of social media and its impact on the communication and relationship between children and their parents. *Educational Research and Innovation*, 2(2), 37-50. <https://eri.com.pk/index.php/Journal/article/view/9>
- Alemdar, E., Kahraman, S. (2023). Annelerin paylaştan ebeveynlik (sharenting) eylemlerini inceleyen ölçek geliştirme çalışması. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 9(1), 70-82. doi: 10.24289/ijsser.1220169
- Amon, MJ., Kartvelishvili, N., Bertenthal, BI., Hugenberg, K., Kapadia, A. (2022). Sharenting and children's privacy in the united states: parenting style, practices, and perspectives on sharing young children's photos on social media. In *Proceedings of the ACM on Human-Computer Interaction*, 6, CSCW1, Article 116, 34 pages. doi:10.1145/3512963
- AVG Technologies, (2010). Quarter of children have online births before their real ones. Erişim adresi: <https://www.darkreading.com/cyber-risk/study-81-percent-of-children-have-an-online-presence-before-age-two>.
- Aytaç, B., Çen, S., Yüceol, G. P. (2018). Ebeveyn-çocuk ilişkisi ölçeğinin Türkçe uyarlaması: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi*, 25(3), 209-221.
- Baxter, K. Czarnecka, B. (2025). Sharing images of children on social media: British motherhood influencers and the privacy paradox. *PloS One*, 20(1), e0314472. doi:10.1371/journal.pone.0314472
- Blum-Ross, A., Livingstone, S. (2017). "Sharenting," parent blogging, and the boundaries of the digital self. *Popular Communication*, 15(2), 110-125. doi:10.1080/15405702.2016.1223300
- Brosch, A. (2016). When the child is born into the internet: sharenting as a growing trend among parents on facebook. *The New Educational Review (in Polish)*. 43(1): 225-235. doi:10.15804/tner.2016.43.1.19
- Cataldo, I., Lieu, A. A., Carollo, A., Bornstein, M. H., Gabrieli, G., Lee, A., Esposito, G. (2022). From the cradle to the web: The growth of "sharenting"—A scientometric perspective. *Human Behavior and Emerging Technologies*, 2022(1), 5607422. doi:10.1155/2022/5607422
- Choi, G. Y., Lewallen, J. (2018). Say Instagram, Kids!": Examining sharenting and children's digital representations on Instagram. *Howard Journal of Communications*, 29(2), 144-164. doi:10.1080/10646175.2017.1327380
- Conti, M. G., Del Parco, F., Pulcinelli, F. M., Mancino, E., Petrarca, L., Nenna, R., ... Midulla, F. (2024). Sharenting: characteristics and awareness of parents publishing sensitive content of their children on online platforms. *Italian Journal of Pediatrics*, 50(1), 135. doi: 10.1186/s13052-024-01704-y
- Çoban, İ., Doğan, A. (2022). Sosyal Medya Ebeveynliği: Ebeveynlerin Sosyal Medya Davranışları üzerine Bir Derleme. *Nesne*, 10(24), 264-277. doi:10.7816/nesne-10-24-06
- OECD iLibrary. (2021). Digital parenting and the datafied child | Educating 21st Century Children: Emotional well-being in the digital age. Erişim adresi: www.oecd-ilibrary.org. erişim Tarihi: 20 January 2025.
- Doğan Keskin, A., Kaytez, N., Damar, M., Elibol, F., Aral, N. (2023). Sharenting Syndrome: An appropriate use of social media? *Healthcare*, 11(10), 1359. doi:10.3390/healthcare11101359
- Duggan, M., Lenhart, A., Lampe, C., Ellison, N. B. (2015). Parents and social media. *Pew Research Center*, 16(1), 2.
- Esfandiari, M., Yao, J. (2022). Sharenting as a double-edged sword: Evidence from Iran. *Information, Communication & Society*, 6(15), 2942-2960. doi:10.1080/1369118X.2022.2129268
- Ferrara, P., Cammisa, I., Corsello, G., Giardino, I., Vural, M., Pop, T.L., ... Pettoello-Mantovani, M. (2024a) Online sharenting: The dangers of posting sensitive information about children on social media. *The Journal of Pediatrics*, 50(1), 15. doi:10.1016/j.jpeds.2023.01.002
- Ferrara, P., Cammisa, I., Zona, M., Cimaroli, E., Sacco, R., Pacucci, I., ... Corsello, G. (2024b). The awareness of sharenting in Italy: A pilot

- study. *Italian Journal of Pediatrics*, 50(1), 226. doi:10.1186/s13052-024-01797-5
- Gatto, A., Corsello, A., Ferrara, P. (2024). Sharenting: hidden pitfalls of a new increasing trend-suggestions on an appropriate use of social media. *Italian Journal of Pediatrics*, 50(1), 15. doi:10.1186/s13052-024-01584-2
- Ioffe, M., Pittman, L., Kochanova, K., Pabis, J. (2020). Parent-adolescent communication influences on anxious and depressive symptoms in early adolescence. *Journal of Youth and Adolescence*, 49(8), 1716 - 1730. doi:10.1007/s10964-020-01259-1
- Kılıç, S., Orhan Kılıç, B., Gül Ateş, E., Çullas Ilarslan, N. E., Konuksever, D., Ulukol, B. (2024). Exploring the depths of sharenting: unveiling the impact of sociodemographic factors and internet addiction. *Journal of Pediatric Health Care: Official Publication of National Association of Pediatric Nurse Associates & Practitioners*, 38(5), 643-650. doi:10.1016/j.pedhc.2024.05.011
- Kopecky, K., Szotkowski, R., Aznar-Díaz, I., Romero-Rodríguez, J. M. (2020). The phenomenon of sharenting and its risks in the online environment. Experiences from Czech Republic and Spain. *Children and Youth Services Review*, 110, 104812. doi:10.1016/j.childyouth.2020.104812
- Livingstone S., Blum-Ross A., Zhang D. (2018). What do parents think and do about their children's online privacy? Parenting for a digital future: Survey report 3. Erişim adresi: <https://eprints.lse.ac.uk/>. Erişim tarihi: 17 Mart 2025
- Meliani, F., Hidayati, N., Sulaeman, E. (2023). Sharenting: Sharing moments or violating children's privacy?. *Scientia*, 2(2), 44-49. doi:10.51773/sssh.v2i2.228
- Nominet Reports and Statistics (2024). Parents 'oversharing' family photos online, but lack basic privacy know-how. Erişim tarihi: 30 Aralık 2024. Erişim adresi: <https://nominet.uk/news/more-than-2-7m-parents-share-family-photos-with-complete-strangers-online/>
- Orhan Kılıç, B., Kılıç, S., Konuksever, D., Ulukol, B. (2024a). The relationship between mothers' Instagram follower count and the concept of sharenting. *Pediatrics International: Official Journal of the Japan Pediatric Society*, 66(1), e15736. doi:10.1111/ped.15736
- Orhan Kılıç, B., Kılıç, S., Ulukol, B. (2024b). Exploring the relationship between social media use, sharenting practices, and maternal psychological well-being. *Archives de Pédiatrie: Organe Officiel de la Société Française de Pédiatrie*, 31(8), 519-526. doi:10.1016/j.arcped.2024.04.008
- Pianta, R. C. (1992). Child-parent relationship scale. *Unpublished measure*, University of Virginia, 427
- Ranzini, G., Newlands, G., Lutz, C. (2020). Sharenting, peer influence, and privacy concerns: A study on the Instagram-sharing behaviors of parents in the United Kingdom. *Social Media + Society*, 6(4), 2056305120978376. doi:10.1177/2056305120978376
- Sarkadi, A., Dahlberg, A., Fängström, K., Warner, G. (2020). Children want parents to ask for permission before 'sharenting'. *Journal of Paediatrics and Child Health*, 56(6), 981-983. doi:10.1111/jpc.14945
- Williams-Ceci, S., Grose, G., Pinch, A., Kizilcec, R., Lewis, N. (2021). Combating sharenting: Interventions to alter parents' attitudes toward posting about their children online. *Computers in Human Behavior*, 125, 106939. doi:10.1016/J.CHB.2021.106939
- Siibak, A., Traks, K. (2019). The dark sides of sharenting. *Catalan Journal of Communication & Cultural Studies*, 11(1), 115-121.
- Steinberg, S. B. (2016). Sharenting: Children's privacy in the age of social media Emory L.J. 66, 839 (2017), University of Florida Levin College of Law Research Paper No. 16-41, Erişim adresi: <https://ssrn.com/abstract=2711442>
- Stephenson, S., Page, C. N., Wei, M., Kapadia, A., Roesner, F. (2024). Sharenting on TikTok: exploring parental sharing behaviors and the discourse around children's online privacy. In *Proceedings of the 2024 CHI Conference on Human Factors in Computing Systems*. Article No.: 114, (pp. 1-17). doi:10.1145/3613904.3642447